

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

JOHN
GRISHAM

AVOCATUL
REBEL

CUPRINS

Partea întâi	
SFIDARE.....	5
Partea a doua	
CAMERA DE DISTRACTIE	85
Partea a treia	
POLIȚIȘTII RĂZBOINICI.	131
Partea a patra	
SCHIMBUL	223
Partea a cincea	
LEGEA U-HAUL	281
Partea a șasea	
ÎNȚELEGEREA	343

1

Numele meu este Sebastian Rudd și, cu toate că sunt cunoscut ca un fel de justițiar, n-o să-mi vedeți numele scris nici pe panouri publicitare, nici pe băncile din stațiile de autobuz și nici în *Pagini Aurii*. Nu plătesc ca să mă vadă oamenii la televizor, deși mă aflu des acolo. Numărul meu nu se află în nicio carte de telefon. N-am un birou ca toți avocații. Port armă, legal, pentru că numele și fața mea atrag atenția unor oameni care, la rândul lor, dețin arme și nu ezită să le întrebuițeze. Locuiesc singur, de obicei dorm singur și n-am răbdarea și capacitatea de înțelegere necesare pentru a menține relații de prietenie. Justiția este viața mea, întotdeauna solicitantă și doar rareori oferind satisfacție. Aș numi-o o „amantă geloasă”, așa cum bine a definit-o cândva o persoană al cărei nume e de mult uitat. E mai mult ca o nevastă tiranică ce controlează banii. Nu există nicio scăpare.

În ultima vreme, mă văd nevoit să dorm în camere ieftine de motel pe care le schimb săptămânal. Nu încerc să economisesc bani, ci doar să rămân în viață. Sunt mulți oameni care ar vrea să mă omoare chiar acum și câțiva dintre ei au fost destul de vocali. Când urmezi Dreptul, nu te învață că, la un moment dat, te poți trezi apărând o persoană acuzată de o crimă oribilă, iar

ceilați cetățeni, altfel pașnici, se simt obligați să pună mâna pe arme și să amenințe că-i omoară pe acuzat, pe avocatul lui și chiar și pe judecător.

Dar am mai fost amenințat. Vine la pachet cu rolul de avocat al celor pierduți, o subspecializare a meseriei pe care am ajuns s-o fac, mai mult sau mai puțin, din întâmplare în urmă cu zece ani. Când am terminat Dreptul, nu erau prea multe locuri. Fără prea mare tragere de inimă, am acceptat un post cu jumătate de normă în cadrul Biroului de apărare din oficiu al Primăriei. De acolo, am ajuns la o firmă mică și fără profit care se ocupa doar de apărarea penală. După câțiva ani, firma a dat faliment, iar eu eram pe cont propriu, pe stradă cu mulți alții, dând din coate să fac un ban.

Am devenit cunoscut datorită unui caz. Nu pot afirma că am ajuns faimos, serios, cum să spui că un avocat este faimos într-un oraș cu un milion de oameni? Mulți se cred faimoși. Zâmbesc pe panouri publicitare în timp ce se roagă să ajungi la sapă de lemn și se fudulesc în clipuri publicitare, la televizor, având aerul că sunt cu adevărat îngrijorați de necazurile tale, dar fiind nevoiți să-și plătească singuri publicitatea. Nu e și cazul meu.

Schimb motelurile ieftine în fiecare săptămână. Acum, sunt în mijlocul unui proces într-un oraș groaznic, dezolant, plin de bădărani, numit Milo, la două ore de unde locuiesc în City. Apăr un tânăr de optsprezece ani, cu probleme psihice, care s-a lăsat de școală și este acuzat că a omorât două fete; una dintre cele mai oribile crime pe care le-am văzut, și am văzut destule.

Clienții mei sunt mai mereu vinovați, așa că nu pierd multă vreme frângându-mi mâinile de durere și întrebându-mă dacă primesc sau nu ce merită. În cazul ăsta totuși, Gardy nu este vinovat, nu că ar conta. Nu contează. Cel mai important lucru în Milo zilele astea este ca Gardy să fie condamnat la moarte și executat cât mai repede cu putință, pentru ca orașul să aibă un fals sentiment de mai bine și să depășească momentul. Mai departe, unde? La naiba, nu

știu și nici nu-mi pasă. Orașul acesta merge înapoi de cincizeci de ani, iar un verdict amărât n-o să-i schimbe cursul. Am citit și am auzit spunându-se că Milo are nevoie „să se vindece“, orice ar însemna asta. Trebuie să fii idiot ca să crezi că orașul acesta va crește și prospera cumva și va deveni mult mai tolerant imediat ce Gardy își va primi injecția letală.

Slujba mea este complicată, și totuși simplă. Sunt plătit de stat să ofer o apărare de primă clasă unui inculpat acuzat de omor deosebit de grav, și asta-mi cere să mă lupt din răputeri și să fiu foarte vocal într-o sală de judecată în care nimeni nu ascultă. Gardy a fost condamnat din ziua în care a fost arestat, iar procesul acesta este doar o formalitate. Polițiștii proști și disperați au inventat acuzații și au fabricat dovezi. Procurorul știe asta, dar nu are coloană vertebrală și, în plus, vrea să fie reales anul viitor. Judecătorul este orb. Jurații sunt, în principiu, de treabă, oameni simpli, atenți la proces și întotdeauna doritori să creadă minciunile pe care autoritățile le oferă cu emfază în boxa martorilor.

Sunt o mulțime de moteluri ieftine în Milo, dar nu pot sta acolo. Aș putea fi linșat, sau jupuit de viu, sau ars pe rug, sau, dacă sunt norocos, m-ar putea nimeri un lunetist cu un glonț între ochi și se termină totul într-o clipă. Poliția îmi oferă protecție în timpul procesului, dar am senzația clară că oamenilor legii, pur și simplu, nu prea le pasă. Mă văd așa cum mă văd și restul oamenilor. Ca pe un pungaș fanatic cu părul lung, suficient de bolnav cât să lupte pentru drepturile ucigașilor de copii și altora asemenea.

Motelul în care stau acum face parte din lanțul Hampton Inn, care se află la douăzeci și cinci de minute distanță de Milo. Costă 60 de dolari pe noapte, bani pe care mi-i decontează statul. În camera alăturată stă Partner, o matahală înarmată până-n dinți, care poartă costume negre și mă duce peste tot. Partner este șoferul meu, garda mea de corp, confidentul, asistentul, băiatul meu de mingi și singurul prieten. I-am câștigat loialitatea când un juriu l-a găsit nevinovat

de uciderea unui polițist de la departamentul Narcotice. Am părăsit sala de judecată braț la braț, și de atunci suntem nedespărțiți. Cel puțin de două ori, polițiști aflați în afara orelor de program au încercat să-l ucidă. O dată au venit după mine.

Dar rezistăm. Vorba vine, pentru că încă ne ferim.

2

La opt dimineața, Partner bate la ușa mea. E vremea să plecăm. Ne spunem bună dimineața și urcăm în vehiculul meu, o camionetă Ford neagră și mare, de marfă, configurată pentru nevoile mele. Din moment ce servește și pe post de birou, locurile din spate au fost rearanjate în jurul unei mese mici, care se strânge pe perete. Are și o canapea, pe care adesea îmi petrec noaptea. Toate geamurile sunt fumurii și blindate. E dotată și cu televizor, sistem stereo, internet, frigider, bar, câteva arme și un rând de haine. Stau în față, lângă Partner, și ne despachetăm micul dejun de la fast-food în timp ce părăsim parcare. O mașină de poliție, fără însemne, rulează înaintea noastră escortându-ne până în Milo. Mai este una în spate. Am primit ultima amenințare cu moartea în urmă cu două zile, prin e-mail.

Partner nu vorbește neîntrebat. N-am făcut regula asta, dar îmi place la nebunie. Nu e nici pe departe deranjat de pauzele lungi în conversație, la fel și eu. După ani de zis mai nimic, am învățat să comunicăm dând din cap, făcând cu ochiul și păstrând tăcerea. Pe la jumătatea drumului, deschid un dosar și încep să scriu.

Dubla omucidere a fost atât de îngrozitoare, încât niciun avocat din oraș n-a vrut să preia cazul. Apoi Gardy a fost arestat și e suficient să-i arunci o singură privire ca să știi că e vinovat. Păr lung, vopsit negru cărbune, o colecție grozavă de piercinguri de la gât în

sus și de tatuaje de la gât în jos, o pereche de cercei din oțel, ochi reci și căzuți care spun „Bine, am făcut-o, și acum ce urmează?“ În primul reportaj, ziarul orașului Milo l-a descris ca fiind „un membru al unui cult satanic despre care se știe clar că a molestat copii“. Cum poate fi asta numită o relatare onestă și imparțială? De fapt, n-a fost niciodată membru al vreunui cult satanic, iar partea cu molestarea copiilor nu este ceea ce pare. Dar din momentul ăla, Gardy a fost considerat vinovat, iar eu încă mă minunez la gândul că am ajuns până aici. Oamenii ar fi vrut să-l spânzure cu luni în urmă.

E de la sine înțeles că toți avocații din Milo și-au ferecat bine ușile și și-au închis telefoanele. Nu există un sistem de apărare din oficiu în oraș – e prea mic –, iar cazurile celor care nu-și permit un apărător sunt gestionate printre picături de judecător. Este o regulă nescrisă conform căreia avocații tineri din oraș preiau cazurile astea prost plătite pentru că 1) trebuie s-o facă cineva și 2) și avocații mai în vârstă au făcut asta când erau la început. Însă nimeni n-ar fi fost de acord să-l apere pe Gardy și, ca să fiu sincer, nici nu-i prea pot învinui. E orașul lor, e viața lor, iar o astfel de crimă perversă poate dăuna unei cariere.

Ca societate, noi, oamenii, credem în ideea de judecată corectă a unei persoane acuzate de o infracțiune gravă, dar în mulți dintre avocați se dă o luptă cumplită atunci când trebuie să acorde sfaturi competente pentru a asigura mai sus menționata judecată corectă. Cei ca mine trăiesc constant auzind întrebarea „Dar cum să reprezinți o astfel de scursură?“

Răspund scurt „Cineva tre’ s-o facă“ în timp ce îmi văd de drumul meu.

Chiar vrem judecăți corecte? Nu, nu vrem. Vrem dreptate, și repede. Iar dreptatea este orice socotim noi că este, în funcție de caz.

Și dacă n-am crede în judecăți corecte, tot aia ar fi, pentru că oricum lipsesc cu desăvârșire. Prezumția de nevinovăție este acum

prezumția de vinovăție. Povara dovezilor este o denaturare fiindcă dovezile sunt adesea minciuni. Vinovăția dincolo de orice îndoielă rezonabilă se rezumă la asta: dacă există vreo suspiciune că o persoană ar fi comis o infracțiune, atunci haide s-o băgăm în pușcărie.

În orice caz, avocații s-au dat toți în lături și astfel pe Gardy nu-l mai apără nimeni. Faptul că am fost cel sunat în cel mai scurt timp zice ceva, fie de bine, fie de rău, despre reputația mea. În colțul ăsta de lume e bine știut în cercurile juridice că, dacă nu găsești pe nimeni altcineva, apelezi la Sebastian Rudd. Apără el pe oricine!

După ce l-au arestat pe Gardy, o gloată de oameni s-a strâns în fața închisorii cerând dreptate. Când poliția l-a plimbat prin mulțime până la duba care urma să-l ducă la tribunal, oamenii l-au înjurat și au aruncat în el cu roșii și pietre. Incidentul a fost relatat pe larg în ziarul local și a ajuns și la știrile de seară din metropolă (în Milo nu există niciun post de televiziune, doar un soi de televiziune ordinară prin cablu). Am fost foarte vocal cerând schimbarea locului de judecată, am insistat pe lângă judecător să mutăm procesul măcar la o sută cincizeci de kilometri depărtare în ideea că poate, poate o să găsim niște jurați care să nu fi făcut parte dintre cei care au aruncat cu diverse lucruri în puști sau care măcar s-au rezumat la a-l înjura acasă, la cină. Dar am fost refuzat. Toate motiunile mele premergătoare procesului au fost respinse.

Repet, orașul vrea dreptate. Orașul vrea o soluționare.

Nu e nicio mulțime care să ne întâmpine pe mine și camioneta mea în timp ce oprim într-o parcare mică din spatele tribunalului, unde îi întâlnim pe câțiva dintre cei implicați activ în acest caz. Se înghesuie unii într-alții, nu prea departe, în spatele unei bariade a poliției, ținând pancarte cu mesaje cum ar fi „Spânzurați ucigașul de copii“, „Satana așteaptă“ și „Afară din Milo cu Rudd cel crud!“ Sunt vreo douăsprezece astfel de suflete patetice care abia așteaptă să-mi rădă în față și să mă insulte, și, mult mai important,

nerăbdătoare să-și manifeste ura față de Gardy, care va ajunge aici cam în cinci minute. În primele zile de la începutul procesului, această mică mulțime de oameni a atras camerele de televiziune și unii dintre ei, împreună cu pancartele lor, au apărut și prin ziare. Bineînțeles că asta i-a încurajat și de atunci sunt aici în fiecare dimineață. Susie grăsuța ține pancarta pe care scrie „Rudd cel crud“ și arată de parcă ar vrea să mă omoare. Bullet Bob pretinde că ar fi rudă cu fetele ucise și a fost citat când a zis ceva de genul că procesul este o pierdere de timp.

Din păcate, avea dreptate.

După ce oprește camioneta, Partner se grăbește până la portiera mea, unde este întâmpinat de trei ajutori de șerif tineri, cam cât el de zdraveni. Cobor flancat corespunzător, apoi sunt împins repede pe ușa din spate a tribunalului în timp ce Bullet Bob strigă la mine că-s o târătură. Încă o intrare în siguranță. Nu știu de niciun caz din zilele noastre în care un avocat al apărării să fie împușcat în timp ce intră în tribunal în toiul unui proces. Chiar și așa, am acceptat ideea că aș putea fi primul căruia să i se întâmple una ca asta.

Urcăm pe o scară din spate la care nimeni altcineva nu are acces și sunt condus într-o încăpere mică, fără geamuri, unde țineau odinioară deținuții care așteptau să-l vadă pe judecător. Câteva minute mai târziu ajunge și Gardy, viu și nevătămat. Partner iese și închide ușa.

– Ce faci? întreb eu când suntem singuri.

El zâmbește și-și freacă încheieturile, libere pentru câteva ore.

– Bine, cred. N-am dormit prea mult.

Nici duș n-a făcut, de teamă. A mai încercat, dar nu i-au dat drumul la apă caldă. Așa că Gardy duhnește a sudoare și a cearșafuri murdare, și-s recunoscător că e suficient de departe de jurați. Vopseaua neagră începe să se ducă și, de la zi la zi, părul i se deschide la culoare, iar pielea îi capătă o nuanță din ce în ce mai palidă. Își schimbă culoarea în fața juraților, încă un indiciu al aptitudinilor lui animalice și satanice.